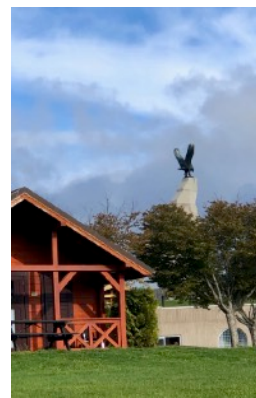

Referat från SPF Jössebygdens vårresa till Munkfors – Före lunch A Besök på Fridolf Rhudinmuséet 190507

Det är en kylig och grå morgon när vi äntrar en av Wickmans bussar, för vidare transport mot Munkfors.

Vid Stamfrändemonumentet, med storslagen utsikt ner mot Frykens strand, med storslagen utsikt över golfbanorna ner mot Fryken, är det dags för dagens första paus, med medhavd fika! Helt perfekt bryter solen igenom för en stund, precis när vi kliver ur bussen.

Vår chaufför, Arne Bäckman, kör tryggt men snabbt, och vi är snart framme vid första anhalten, Fridolf Rhudinmuséet. Nu är det åter grått och kallt, och vi är glada att Owe Clapson direkt kan lotsa oss in i ladan, där han sedan bjuder på ett både underhållande och intressant program!

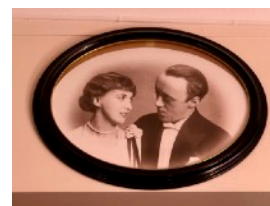
Vi får möta Owe i egen person, men också Fridolf! En hatt, och ett lite ändrat röstläge och kroppsspråk, och vips, så är Owe förvandlad! Det är Owe som berättar historien, men det är "Fridolf", och också andra underhållare med Munkforsanknytning, som står för sång, musik och monologer!

Owe berättar om Fridolfs liv. Han berättar om barndomshemmet i "Mössänga", ett skräddarhem som alltid stod öppet för alla, – grannar, luffare, vem som än sökte sig dit. "Allt löst folk, så ska di te Rhudins!" hette det på trakten. Många historier berättades. För pappa var bildning och kultur viktigt, aktiv som han var i nykterhetslogen, och söndagsskollärare. Fridolf vande sig tidigt vid att uppträda! även mamma, "fru Rhudin", var väldigt bra på att fantisera och berätta sina egna historier. Efter en mycket kort skolgång skulle Fridolf sedan jobba på bruket, men det blev kortvarigt, bara sex veckor! det blev istället att skrädda och sy, men även då drömde han sig bort, spela teater det drog.

1921 gjordes en filmatisering av Värmlänningarna, just vid Ransäters kyrka, och där gjorde Fridolf sin första erfarenhet av filminspelning. Han sade sedan själv, på typiskt Fridolf-manér, att han hade "en bärande roll", – ja, han var statist, som var just bärare! Men där började det, som sedan fortsatte som en helt otrolig karriär! Han blev en rikskändis redan under stumfilmen, och när den första ljudfilmen gjordes 1929, då hade Fridolf huvudrollen. Han blev den allra högst betalda filmartisten. Allra mest känd är han nog för talskivan "Den ensamma hunden", en text skriven av KardeMumma. Och en av de allra mest kända sångerna, "Om man inte har för stora pretentioner", det är den företa visan som Owe öppnar dagens program med.

Fridolf tyckte om kvinnor, och fick nog en hel del barn, men med hustrun Anna-Greta hann han inte få några barn. Han dog redan som 39-åring, i sviterna efter en hjärnhinneinflammation!

Owe beskriver Fridolf som en "Emil i Lönneberga". Alltid hyss och roligheter, nyfiken, och så SNÄLL! Det blev hela nitton filmer och många talskivor under en kort och intensiv karriär. Uppbådet av folk som var ute på Stockholms gator för att hedra honom vid begravningen var enormt.

Muséet här är ett centrum för bondkomiken, och varje sommar håller man "Svenska bondkomikfestivalen" här. En person tilldelas då "Fridolf Rhudinpriset", bestående av en kostym och en statyett.

Förra året var det Sven Melander som fick priset, - en lång rad kända svenska artister har tidigare fått utmärkelsen.

Owe berättar också om bondkomikens historia, som hade sin grund i tidsandan med nationalromantik och grundandet av Skansen. Han låter oss möta, och lyssna till, "Gödde Göljaryd", senare "Olle i Skratthult", iklädd peruk, mössa, och lång halsduk. Denne var en mycket stor underhållare främst i USA, på svenska, på 20-talet. hans mest kända visa Nikolina såldes i 100 000 ex på grammofon "over there"!

Sedan får vi också höra berättas om Bosse Parnevik, bördig från Munkfors också han. För att bli av med sin stamning läste han sina läxor högt, för att göra detta lite roligare började han imitera de röster som hördes på radion, - och på den vägen blev han den skickliga imitator han blev!

Bondkomiken idag då? Owe nämner som exempel bla. Jace Edgrens bilder, och dikter av "Millmarkar'n", Gunnar Ehne.

Efter detta omväxlande program, - vi fick höra många sånger, historier och monologer!, så fick vi gå in i själva muséet. Det bestod av några mycket välfyllda rum: kläder, prylar, både från barndomshem och filminspelningar, affischer, mm. Roligt att se, det gav en go' känsla av tidsandan! Som ni kan se på bilderna, de talar för sig själva!!

Ytterligare andra bilder kan du se i Bildgalleriet!

